

Vidne i sag om dødsskib kritiserer politi for fejl citering

Norsk politi og kommission bruger bjærgningschef til at afvise sabotage på dødsskib. Han siger nu, at det er forkert.

SCANDINAVIAN STAR



LARS HALSKOV

Et centralt vidne i den norske efterforskning af den uopklarede mordbrand på 'Scandinavian Star' i 1990 mener, at afhøring af ham er blevet misbrugt af norsk politi og kommission med det formål at fremme den konklusion, at der ikke skete sabotage på skibet efter de to første påsatte brande.

Per-Gunnar Lundin var bjærgningschef i det svenske firma Röda Bolaget og stod for at bjærge biler fra det brandhærgede skib, da det var blevet bugseret til den svenske by Lysekil.

De norske myndigheder har brugt hans vidneudsagn til at afvise teorien om bevidst sabotage mod et hydrauliskrør, som skulle antænde en tredje påsat brand på 'Scandinavian Star' 12 timer efter de to første brande på skibet. Det har gjort

Per-Gunnar Lundin vred. Derfor har han nu valgt at stå offentligt frem.

»Det overgår min forstand. Om det har noget med prestige at gøre, fordi politiet vil fastholde en bestemt opfattelse, ved jeg ikke. Men jeg har så svært ved at forstå, hvorfor præcis politiet skulle forvanske en afhøring. Når dette er fejl citeret, kan man spørge, om andre afhøringer også er fejl citerede. Jeg synes, at det er alvorligt«, siger Per-Gunnar Lundin.

Hvis den tredje brand var fremkaldt bevidst ved et rørbrud, ville der være langt færre mistænkte brandstiftere om bord på skibet – og det kunne undersøges, om der også var en forbindelse til de to første påsatte brande. Mens der var 482 passagerer og besætningsmedlemmer om bord ved de første brande, var der på tidspunktet for den tredje brand kun få besætningsmedlemmer og brandfolk om bord.

Per-Gunnar Lundins kritik kommer, efter at der i forvejen er blevet rejst andre kritikpunkter af kommissionsrapporten. Senest da Politiken for tre uger siden kunne afsløre, at forsikringsselskabet Fjerde Sø aldrig undersøgte skibets værdi, da forsikringssummen blev fordoblet til 24 millioner dollars kun en uge inden branden – hvilket er det modsatte af, hvad der fremgår af rapporten.

Rørbrud

I dette tilfælde har kommissionen udlagt Lundins vidneudsagn sådan, at »hydrauliksystemet var tæt, før Röda Bolaget startede sænkningen af hængedækket«.



AFHØRING. Den tidligere bjærgningschef Per-Gunnar Lundin fra firmaet Röda Bolaget er vred over, at norsk politi og kommission har brugt ham til at afvise sabotage på 'Scandinavian Star'. Han siger, at de har misbrugt hans vidneudsagn. Foto: Magnus Sundberg

Altså var der ifølge politiet og kommissionen ikke sket sabotage mod hydrauliskrøret under de 38 timers brandforløb på skibet. Rørbruddet skulle først være opstået 3 dage efter brandene på skibet – og 'Röda Bolaget' skabte bruddet, da de forsøgte at sænke hængedækket.

Som bevis citerede kommissionen i rapporten Per-Gunnar Lundin for følgende i en afhøring foretaget af norsk politi 3. marts 2014:

»Der fandtes ikke lækage i hydrauliksystemet under branden. Lækagen opstod efter branden, og det var dem (Röda Bolaget), som forårsagede den, da de forsøgte at køre hængedækket ned«.

Men den udlægning afvise Per-Gunnar Lundin: »De ord har jeg aldrig sagt. Det ved vi jo ikke«.

Er du sikker på det? Du har ikke bare skiftet mening?

»Jeg har ikke sagt de ord. Jeg eller nogen andre kan ikke med rimelighed vide, hvornår lækagen opstod. Selv tror jeg, at der var et brud i forvejen, da vi forsøgte at sænke hængedækket«.

Han undrer sig over politiets brug af citaterne, fordi han kan huske, at afhøringen blev optaget på bånd.

Politiken har bedt både Oslo Politi og den norske kommissions formand, Frank K. Olsen, om en kommentar – og en afklaring af, om det er korrekt eller ej, at Per-Gunnar Lundin er blevet fejl citeret.

Men kommissionsformanden har ikke svaret på henvendelsen, og Oslo Politis pressechef, Unni Turid Grøndal, siger, at politiet ikke vil udtale sig: »Vi har ikke mere at tilføje i sagen og har ingen kommentarer til det, som bliver fremsat«.

Men det er Enhedslistens Søren Søndergaard ikke tilfreds med.

»Det er alvorlig beskyldning, som Per-Gunnar Lundin kommer med. Jeg kan ikke forestille mig, at norsk politi eller nogen anden myndighed, som har et ansvar for opklaringen af den her sag, kan lade det her være uimodsagt. For han anklager politiets undersøgelse for at have tillagt ham ord, som han ikke har sagt, og dermed for at have forvansket en afhøringsrapport. Men det kan formentlig afklares, fordi norsk politi kan fremlægge det bånd, som angiveligt er blevet optaget, så vi kan få afklaret, om han husker forkert, siger Søren Søndergaard og tilføjer:

»Hvis ikke norsk politi vil gøre det, vil jeg bede det danske Justitsministerium om at kontakte norsk politi om at få tilsendt afhøringsrapporten til Folketingets Retsudvalg, så vi kan få det afklaret«.

Per-Gunnar Lundins afvisning af citaterne fra afhøringen stemmer overens med, at han i en rapport fra 30. maj 1990 – altså kun knap to måneder efter forsøget på at sænke hængedækket – skrev, at olierøret var blevet »skadet ved branden eller har været skadet«.

I dag er det mystiske hydrauliskrør et af de centrale spørgsmål i Skandinaviens største mordgåde siden Anden Verdenskrig. Alle er enige om – også myndighederne – at de første to brande var påsatte.

Striden handler om den mystiske tredje brand over 12 timer efter de to første brande. Diskussionen er, om denne oliebrand var en genopblussen som følge af et opvarmet skibsskrog. Eller om det var en ny påsat brand efter en sabotage af et hydrauliskrør. Det sidste har både den private norske ekspertgruppe Stiftelsen og den danske Søfartsstyrelses hovedundersøger af branden, skibinspektør Flemming Thue Jensen, fremført.

Mange overlevende og pårørende har spurgt, om motivet til oliebranden var at brænde skibet så meget ned, at der kunne udbetales den høje forsikring.

Men både norsk politi og den norske kommission har konkluderet efter den seneste efterforskning, at der ikke er fundet beviser på forsikringsvindlen, og politiet henlagde sagen i 2016 som uopklaret.

Desuden mener politiet og kommissionen altså, at hydrauliskrøret ikke blev saboteret under brandene.

Rapport skal diskuteres

Den norske kommissions rapport skal diskuteres af Stortinget i efteråret – og derhjemme blev Folketingets retsordførere og justitsminister Søren Pape Poulsen (K) i juni i år orienteret om rapporten af rigsadvokaten.

Skibinspektør Gisle Weddegjerde, som er skibsteknisk efterforsker for den private norske ekspertgruppe Stiftelsen, siger, at skibinspektør Flemming Thue Jensen så det brudte olierør på skibet, før folkene fra Röda Bolaget forsøgte at sænke hængedækket – og at der blev taget et billede af det bøjedede rør.

»Røret var allerede beskadiget fuldt ud og monteret, før Röda Bolaget forsøgte at sænke hængedækket. Det er det faktiske bevis på, at politiet og kommissionen ikke har ret, når de prøver at påstå, at det rør ikke var saboteret, da skibet lagde til kaj i Lysekil«, siger Gisle Weddegjerde.

Dødsskibets mystiske olierør
PS side 14-19

Fri montering*

Ved levering af køkken i januar eller februar 2018

100
års
permanently original since 1918



* Ved køb af komplet uno form køkken bestående af elementer, bordplader og hvidevarer. Levering januar eller februar 2018. Montage indeholder ikke murer-, maler-, vs-, eller elarbejder. Tilbuddet kan ikke kombineres med andre rabattalder og/eller finansiering. Tilbuddet er gældende ved køb inden 31/12-2017.

www.unoform.dk

uno form®
radical danish design

Der tages forbehold for trykfejl.

FILM FOR 2 BETAL FOR 1

Tag gratis en ledsager med til første biograf forestilling på udvalgte film. Se, hvilke film der er månedens udvalgte, og læs mere på politik.dk/plus.

PLUS

Brille inkl. glas med
glidende overgang
Spar 800 kr.

Nu fra
795 kr
Før op til 1595 kr.

Brille inkl. enkeltstyrkeglas
med antirefleks
Spar 500 kr.

Brille inkl. tynde
glas med antirefleks
Spar 800 kr.

Vi fejrer fødselsdag

Bestil synstest på louisnielsen.dk

Sku' ha' gået til **Louis Nielsen**

Når du køber en brille fra prisgruppe 795 kr. og op får du én af disse tillægsydelser med i prisen: Standardglas med glidende overgang (indeks 1,5) eller tynde og lette glas med antirefleks (indeks 1,6) eller enkeltstyrkeglas med antirefleks (indeks 1,5). Du sparer op til 800 kr. Kan ikke kombineres med 2for1, 60+ eller andre tilbud. Gælder indtil 19. november 2017. ©2017 Specsavers.